

[Боши З-бетда]

«НАВРЎЗ» МОЗИЙДА

Сўнгидаги шунни ҳам айтмоқ керакки, қатагонга дучор этилган Наврӯз эндиликка ўзига хос шевалар, янгича аснонлар билан йўрғилиш, ривожётидаги биримуна фаол одимламоқда, тобора саковатли кадам ташлаш бормоқда. Республика Вазирлари маҳкамасининг Тошкент шаҳри Ҳокимиининг тадбирлари, маданият визириги ва бошкапар, шунингдек Узбекистон телерадио-компанияси ташкил эттаётган кўрсатув, эшиктиришлар, учрашувлар, бадий-ташвишот номайишлар ҳам дуруст ахамият касб этмоди. Бу эса, ўз навбатида, жумхурятимиз халқи манавий ҳайтида соглом акс садо бермоқда. Аммо, бизнинг низаримизда, ҳайрли тадбирларни Наврӯз палласида ўтказилётганда айрим масалаларга ҳаддан зиёд ургу бериси юбориётгандек туюловлари. Чунонча, «телемарафон» чоригда кўй, оғеи шол, панжалари тұмтқ, ақлан за-

иф, афти-ангри табиатан күспури, қадами ногирон болаларни, ўсимлирни катта кипланлар»да кўрсатиб, уларнинг хузырида онаси, отаси ташлаш кетганини ургули аснода қайдлар этиб, телетошшибинлар ва, айнича, хаста қариялар юрганини эзб, фалончи учка сўм, пистончи мунача сўм ажратди, дейиншлар кўзга ташланадиб, ҳамда ушбу худди бир-иккни кунлик кампаниядек кўриниб қолёттир. Ахир, эслайлик-а, бунингдек ҳайрлилар, хасталарга, етимларга, ёғизлару явландарга инсоний инъомлар авздан да, айнича, рамазон ийдар, Наврӯз, меҳржонлар чогига ҳалқимизда никоятда одоб, беминат, зиёраклик, ётто парданишин аснода амалга оширилиб келган-ку.. Миллатимизда,

бунингдек ҳайрия, инъомлар инсонни, илоний бурч бўлиб сингиб кетганди-ку! Ана шундай қадимиин фазилатинизни ҳаммамиз кўз қорачигидек асрар, аваилаб қолишимиз керак. Шу ўринда ана ўша алмашини билдиришни дилогох, сезигишиор Хуршидинг кўйидаги кўйма мисралари ёдга тушади:

Юз

каъба

бино

айлама,

Бир

дилни

куонтири,

Соғларни

ҳалок

айлама,

Киа

хастага

парво...

Назаримизда, Наврӯзни ўтказиши, байрам этишининг ўзи ҳам ҳозир торроқ аснода бўлиб, у жумхурятимизни кобигида колиб кетмоқда. Мозийга, юқорида кетлирилген мисолларга, айнаналарга разм сояйлик-а, Наврӯзни байрам этиш ҳалқаро, давлатларро аҳамият касб этган. Унинг

халқимизда

роқ силса торттириб, янада, ҳозирги замон талабларини назарда тутиб, кулочлироқ фойдаланишимиз мумкин эмас! Ушбу байрамга шарқ, гафб мемлекатларининг вакиларини, шу жумладан маданият намодандарини таклиф этилса, катта кизикиш, хотто дурустнина нафз кўриш учун ташриф буорадилар-ку!. Бизнингча, Наврӯз байраминизга Истиклолимизни тан олган 100 дан ортиг мамлакат вакилларини ҳам тақлиф этсан, ҳар томон учун ҳам фойдалади коли бўлмайди ва, ўйтаймизки, яхши салоҳига тадбирларни кўллаб-куватлаб келаётган Президентимиз И. А. Каримов бугун ҳам ҳайрихонлик билдирилар...

Навбахорнинг беғубор наси-

мидек, сепин чаман ёйган низомини келинчидек, мозий қўшигини истиклолий ҳозирятимизни нав-нисхол очишидек, кўхна ва тобора янгилаётган мадори-заминимизга марҳабо этавергим, музазам байрамимиз — «Наврӯз олам»!

БУ ТАОМЛАРНИ
ТАИЕРЛАВ КУРИНГЧИ

ҲАЛИМ

Ҳалим бүгдой ва мол гўшидан тайёрланадиган қадимиий таомлардан бўлиб, Бухоро ва Самарқанд вилоятларидаги «ҳалиса» деб ҳам номланади. Уни тайёрларни учун қайроқи бўгдой бир оз намаландиган, ёғоч келида туйнади, сунг 5-6 соат давомиди, иш сувди ювалади, сунг сувди ювалади илиш сувди иштади. Катта қозонда ёғ қизидир, лўнда-лўнда (50—60 грамм) қилиб тўргалган гўшт қизаргунча қонурлади, сунгра бўгдой солиниб, дарҳол сув қуинлади ва 1,5—2 соат давомиди мидларитаб қайнатиди. Таом тўхтосиз ковлаш турлини лозиз. Агар бўгдой пишмай тураб сувин бўгланиб кетса, озодланган қайроқ сув қўйин турлини лозиз.

Ҳалимининг бўгдой эззилиб, гўши эса ҳил-ҳил пишгач, тузи ростганди ва олови пасайтирилиб, 2—3 соат давомиди дам берилади. Ҳац табобатида ошзоён ва ичак яхалинганди, колит кабин хасталикларда шифобахш хусусиятларга эгадир.

ҚЎК БИЙРОН

Ялпиз, отқулоқ, семиз ўт, жағ-жағ, исмалоқ, шура ва бошқа ёвойи ошқуларни майдаги қилиб тўргалади ёқва чопилади. Ҳосил бўлган киймага туз ва мурч сениб, пиёс тўғраб, тухум чақиб арапаштирилади. Думбай ёнини эритиб жиззасини олмасдан ошқу қийманни солинади ва селин чиқиб озайгучча қовурилади. Ошқуя қийма яхши қовурилгач, қозон оловдан олинади, 10 дақиқа димлаб тўйилади. Тайёр қўйирионини онга кўшиб истельмол қилиса бўлади.

БАҲОРГИ ЧУЧВАРА

Қиймаси отқулоқ, жағ-жағ, исмалоқ, шура ва бошқа ёвойи ошқуларни майдаги қилиб тўргалади ёқва чопилади. Ҳосил бўлган киймага туз ва мурч сениб, пиёс тўғраб, тухум чақиб арапаштирилади. Думбай ёнини эритиб жиззасини олмасдан ошқу қийманни солинади ва селин чиқиб озайгучча қовурилади. Ошқуя қийма яхши қовурилгач, қозон оловдан олинади, 10 дақиқа димлаб тўйилади. Тайёр қўйирионини онга кўшиб истельмол қилиса бўлади.

ДАДАЖОН!

Kuňlaiyiz!

Не-не катта жамоаларда раҳбарлик лавозимларида ишлаб туриб, пушти камарингиз мевалари, яъни бизларнинг ҳамишиша бошимишина силаф, қорнимизни тўқ, устизмизни бут қилиб шу кунларга этказганингиз учун ташаккурлар деймиз.

Сиз кўрсатган йўлдан бориб, худога шукрни, ёч биримиз қоқилганимизча ўйқ. Бундан бўғиб ҳам сизни ўз сунячимизни деб биламиш, сиздан ўрнак олишга интиламиш. Илоё бахтимизга омон бўйинг! Набираларингизнинг ҳузурини кўринг. Ҳар йили ёшингизга ёш қўшилганда даврамиз эркатойи бўлиб юринг.

Фарзандларингиз Абдунаби, Абдумалик, Марҳабо, Муҳаммад, Маствура ва Шерзод Абдураҳмоновлар.

КИЧКИНТОЙЛАР МАСКАНИДА ШОДИЁНА

Инсон қалбига хурсандчилик, эзгулик бахши этадиган баҳор ҳам етиб келди. Ҳаммаёдда ўйлониш, новдаларда

қўзларига суртиб, омонлиқ омонлиқ қилишган. Бободеҳ қонларимиз зеҳ, хосилимиз мўл бўлсин — деб ниҳат қилишган. Ҳалқимизнинг қадимий баҳрим Наврӯз — янги йил, янги баҳор, янги кунончидир.

Шу кунларда Тошкент шаҳар Октябрь ноҳиясидаги

46-боловлар боғасида ҳам кўтаринкилик, байрам кай сеъзимизда. Борчча мудиристи Мавжуда Раҳим қизи жамоаларидан кетишига, Ҳалқимизнинг қадимий баҳрим Наврӯз — янги йил, янги баҳар — мезнат баҳрим ўтказиб, гуллар, мевали кўчаллар экили.

Н. ҲАҚИМОВА.

МУЧАЛИНГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

Мучал йили 12 ҳайвон номи билан аталади. Мучал йили ҳисоби дастлаб мўғул, хитой ва туркӣ ҳалқлар орасида, кейинчалик Осиёнинг бошқа ҳалқлари ўтасида таридан.

Мучал ҳар йили 21 марта бошланади. Мучал йилини топиш учун кишининг түғилган йилига 9 раҳами қўшилади у чиқкан йиринди 12 га бўлинади. қолдиқ сони мучал йили тартиб сони.

Масалан, 5 Балиқ ёки 7 От... бўлади.

Масалан, одам 1930 йилда түғилган бўлса:

1) 1930+9=1939. 2) 1939:12=161, қолдиқ 7.

Демак, мучали қидирлган одам мучал ҳисобининг 7 йилда, яъни От (Асп) йилида түғилган экан. Қўйидаги жадвалда эски мучал йили ҳозирги ҳисоб бўйича қайсан йилларга тўғри келиши кўрсатилган.

1. Сичқон (Муш) 1912 1924 1936 1948 1960 1972 1984

2. Сигир (Бақар) 1913 1925 1937 1949 1961 1973 1985

3. Йўлбарс (Паланг) 1914 1926 1938 1950 1962 1974 1986

4. Қўён (Харғуш) 1915 1927 1939 1951 1963 1975 1987

5. Балиқ (Наҳанг) 1916 1928 1940 1952 1964 1976 1988

6. Илон (Мор) 1917 1929 1941 1953 1965 1977 1989

7. От (Асп) 1918 1930 1942 1954 1966 1978 1990

8. Қўй (Гўсфанд) 1919 1931 1943 1955 1967 1979 1991

9. Маймун (Ҳамдуна) 1920 1932 1944 1956 1968 1980 1992

10. Товуқ (Мурғ) 1921 1933 1945 1957 1969 1981 1993

11. Ит (Сак) 1922 1934 1946 1958 1970 1982 1994

12. Тўнғиз (Хук) 1923 1935 1947 1959 1971 1983 1995

Бош мұхаррир Ахмаджон ДОЛИМОВ.

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институты ректораты, касаба уюшмаси ва умумий педагогика кафедраси кодиллар мазкур кафедранинг профессори, педагогика фанлари номидози Сидик Нурматов.

Нурматовнинг вафот эттанлиги муносабати билан мархумининг оила аззодарига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Низомий номли Тошкент давлат педагогика олий илмоги жамоаси ҳамда математика кулиятини жамоаси алгебра ва сонлар назарияси кафедрасининг доценти Толиб Екубовга отаси Әкеб ЖАЛИЛОВ

ишилди. Үрилдик СИДДИҚОВАНинг бевақа вафот эттанлиги муносабати билан мархумининг оила аззодарига чуқур таъзия изхор қиласди.

«Маърифат» ва «Учитель Узбекистана» рўзномалари таҳтирият ходимлари жамоаси собиқ мұхаррир муювни

Сидик НУРМАТОВнинг

вафот эттанлиги муносабати билан мархумининг оила аззодарига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Низомий номли Тошкент давлат педагогика олий илмоги жамоаси ҳамда математика кулиятини жамоаси алгебра ва сонлар назарияси кафедрасининг доценти Толиб Екубовга отаси Әкеб ЖАЛИЛОВ

ишилди. Үрилдик СИДДИҚОВАНинг бевақа вафот эттанлиги муносабати билан мархумининг оила аззодарига чуқур таъзия изхор этади.

А. МАМАДАМИНОВ ва К. УЛУГОВ суратлари.

ТОПҚИРЛИК МАШҚИ

АЗИЗ МУШТАРИЙ! Кўйида таътифлари баён этилган сўзларни топиб, белгиланган хонадан шаклдаги рақамлар атрофига соат мили й